III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU

Geleceğin Kentlerinde İşbirliği ve Dayanışma

BİLDİRİ KİTABI

TÜRKİYE KENT KONSEYLERİ BİRLİĞİ

Balıkesir KENT KONSEYİ

GELECEĞİN KENTLERİNDE İŞBİRLİĞİ ve DAYANIŞMA

III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU

BİLDİRİ KİTABI

III. Kent Konseyleri Sempozyumu
Geleceğin Kentlerinde İşbirliği ve Dayanışma
(Bildiri Kitabı)

Yayına Hazırlayan
Mürsel Sabancı
Murat Erdem
Öğr. Gör. Ali Erfidan

Grafik Tasarım ve Uygulama
Abdurrahman DOĞAN

Adres
Atatürk Mahallesi Kepsut Caddesi No:71/A Karesi / BALIKESİR

İletişim
Tel: 0266 239 48 42 / Mobil Hattı: +90 534 015 85 24
Web: www.balikesirkentkonseyi.org
balikesirkentkonseyi blkkentkonseyi

TÜRKİYE KENT KONSEYLERİ BİRLİĞİ
Balıkesir KENT KONSEYİ

— Sempozyum Afişi

III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Savaş Zafer Şahin
- Prof. Dr. Abdullah Soykan
- Prof. Dr. Mithat Arman Karasu
- Doç. Dr. Battal Keskin
- Doç. Dr. Lale Özgenel
- Mürsel Sabancı
- Hasan Soygüzel
- Necati Binici
- Zeynep Özbaş Arıkan
- Gülay Aktaşçı
- Ekrem Aslan
- Gökhan Orhan
- Av. Cüneyd Altıparmak
- Öğr. Gör. Dr. Caner Börekçi
- Öğr. Gör. Ali Erfidan
- Murat Başlar
- Hülya Alper
- Melis Şahin
- Derya Solak

İÇİNDEKİLER

III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU 2

SUNUŞ 9

HEMŞEHRİ HUKUKU VE KENTLİLİK BİLİNCİ

Hemşehri Kimliğinin Kentli Kimliğine Etkisin İncelenmesi
Öğr. Gör. Dilek TOPCU MUMLU 13

Müze Etkinliklerinin Kentlilik Bilincine Katkısı Üzerinde Bursa Örneği
Fikret ALKAN ve Bilal CANPOLAT 27

Kent Konseylerinin Kentlilik Bilincinin Gelişimine Katkısı: Edirne Kent Konseyi Örneği
Prof. Dr. Mahmut Güler
Aşr. Gör. Gökben Demirbaş 35

KENTLİ HAKLARI VE KATILIM HUKUKU

Hukuk ve Etik Bağlamında Kent Konseyleri: Mevzuatın ve Uygulamanın Genel Bir Değerlendirmesi
Cüneyt ALTIPARMAK
Ekrem ASLAN 51

Katılımcı Bütçeleme: Kent Konseylerinin Rolü
Dr. İsmail GÜNEŞ 57

Türkiye'de Yerel Katılıma İlişkin Hukuki Düzenlemelerin Katılımcı Demokrasi Bağlamında Değerlendirmesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Turan YAMAN 71

Dirençli Kentler: Kent Konseylerinin Rolü
Dr. İsmail GÜNEŞ 87

Kentlilik Bilincinin ve Katılımcı Kentsel Politikanın Oluşumunda Kent Konseylerinin Rolü
Rugeyya KUMTEPE 97

KENT YÖNETİMİ VE KARAR ALMA MEKANİZMALARINA KATILIM

Kent Konseylerinde Kadın Temsili
Ayşe Kaşıkırık & Melek Toprak 107

Kent Konseyleri Bağlamında Çocuk Katılımı ve Çocuk Failliği: Örnekler ve Öneriler
Ayşe Yılmaz
Melih Elidüzgün
Elif Yağız 115

Yerel Yönetimlerin Karar Alma Mekanizmalarına Katılımı Açısından Sivil Toplum Kuruluşlarının Etkisi: Balıkesir Kent Konseyi Örneği
Enes Karataşlar 123

Türkiye'de Belediyelerin Kültür-Sanat Hizmeti Sunumunda Karar Alma Süreçleri
Fatih ÇAM 133

Kent Konseylerinin Belediye Hizmetlerine Etkileri Üzerine Bir Araştırma
Prof. Dr. Hüseyin Erkul
Dr. Hafize Seçtim
Uzm. Nurhan Özcan 139

Kuruluştan İşleyişe Kent Konseyleri ve UCLG-MEWA İlişkisi
Müslüm Yıldız 159

Yerel Katılım Aracı Olan Kent Konseyleri Bağlamında Yerel Yönetimler- Sivil Toplum İlişkileri: Gaziantep Kent Konseyi Örneği
Necati BİNİCİ
Ekrem ASLAN 171

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE KENT KONSEYLERİ

Yerel Demokrasi Bağlamında Kent Konseyleri: Eskişehir Kent Konseyi Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Asmin Kavas Bilgiç
Ahmet Faruk Basar 185

Sürdürülebilir Kalkınma ve Kent Yönetimi İlişkisine Hukuki Bir Bakış
Av. Merve Ergün 197

Alternatif Turizm Çeşidi Olarak Motosiklet Turizmi: Balıkesir İli Motosiklet Rotalarının Belirlenmesi ve Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi
Doç. Dr. Sabriye Çelik Uğuz
Bahadır Beyhan 203

Kadın ve Turizm: "Kadın Dostu Kent" Olma Yolunda Balıkesir İlinin Değerlendirilmesi
Doç. Dr. Sabriye Çelik Uğuz
Merve Karakaş 221

Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Bisiklet Turizmi ve Edremit Körfezi'ndeki Bisiklet Rotaları
Doç. Dr. Sabriye Çelik Uğuz
Harun Ataman 243

Kültürel Miras Açısından Balıkesir'in Kadın Giysisinin Sürdürülebilirliği: Balıkesir Pullusu
Prof. Dr. Süheyla Sarıtaş
Mürsel Sabancı
Nursel Süzaner Kılıç 257

Kent Konseyleri Nasıl Daha Verimli Olabilir?
Öğr. Gör. Tümay Mercan 269

KENT, AFET YÖNETİMİ VE KENT KONSEYLERİ

Balıkesir İli'nin Depremselliği ve Alınması Gereken Önlemler
Aysun AYKAN 285

Depremlerde Kurumsal Bilgi Aktarımı, İletişim ve İşbirliği Paylaşım Sistemleri
Mehmet Can SOYHAN 297

CBS Tabanlı Gerçek Zamanlı Afet ve Acil Durum Kriz Yönetim Sistemi Balıkesir
Murat YAMAN
Halil YILMAZ
Sadıkcan DEMİR 313

GELECEĞİN KENTLERİ VE KENT KONSEYLERİ

Geleceğin Kentlerinde Sağlık ve Katılım Politikaları
Prof. Dr. Azize Serap Tunçer 323

Habis Sorunlarla Mücadelede Kent Konseylerinin Rolü: Akçaabat Kent Konseyi Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Çağrı ÇOLAK 339

Kentliler Arasında Kolektif Bellek Oluşumu: Kentlilik Bilinci TR22 Güney Marmara Bölgesi Kentleri Örneği
Tuğba Bozkurt 351

Kent Konseylerinde Çocuk Olmak: Türkiye'deki Kent Konseylerinde Çocuk Meclislerinin Etkinlik Analizi 365
Yağmur CAN
Doç. Dr. Çiğdem AKMAN
Doç. Dr. Elvettin AKMAN 365

KENT KİMLİĞİ VE KENT KONSEYLERİ

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Kent Konseylerinin Rolü: Eskişehir Kent Konseyi Üzerinden Bir İnceleme
Bülent İNCİ 385

Kent Kimliğinin Oluşumunda Kültür Varlıklarının Önemi: Mardin Üzerine Bir Değerlendirme
Doç. Dr. Evindar Yeşilbaş 399

Yerel Demokrasi Bağlamında Kent Konseylerinin İşlevinin İstanbul İlçeleri Özelinde İncelenmesi
Dr. İskender GÜNEŞ
Dr. Kemal KAYA 417

Kent Kimliği, Kentsel Bellek ve Müze İlişkisi: Karaman Üzerine Bir İnceleme
Ziya MUSLUOĞLU
Eyüp Hüsamettin ASLAN 433

GÖÇ VE KENTLER

Ardahan Özelinde Kent ve Yaşlılık
Evren Güzel 447

Göç kapsamında Kent Konseyleri Faaliyetlerinin İncelenmesi ve Konseylere Öneriler
Dr. Hakan Ömer Tunca 455

Organize Sanayi Bölgelerinin Göçe ve Kent Planlamalarına Etkisinin İncelenmesi: Balıkesir Örneği
Doç Dr. Tahsin GÜLER
Kübra CANBAZ AKÇA 471

ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İklim Değişikliği Bağlamında Avrupa Birliği'nin Mavi Ekonomi Politikaları: Türkiye için Politika Önerileri
Arş. Gör. Aygün Karlı 489

Kentleşme Sonucu Kaybolan Balıkesir'in "Mavi Yıldız"ının Yeniden Keşfi
Prof. Dr. Fatih SATIL 501

Bitkisel Üretimdeki Vahşi Sulama Sistemlerinin Kuraklık Üzerine Etkileri ve Balıkesir Özelinde Değerlendirme
Mustafa Birol
Murat Karacan 507

Sularımızdaki Görünmez Tehlike: Mikroplastik
Nergiz Koruoğlu
Naz Kılıç
Busenur Sarı 519

Değişen İklim Koşulları ve Yeni Enerji Deseni Paradigması: 2050 Dünyası İçin Girişimler
Salahattin Yıldız
Prof. Dr. Murat Kasımoğlu 535

Kent Yönetimlerinin Çocuk Gelişiminde Doğal ve Çevre Alanlarına Karşı Tutumu
Dr. Salih Soner GÜLER
Ümit Güven AKÇAKAYA 551

İklim Değişikliği Yönetişimi ve Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme
Şahide Nur Ocaklı 561

PANDEMİ VE KENT KONSEYLERİ

Salgın Döneminde Kent Konseylerinin Etkinliği
Dr. Meryem Arslan 579

Koronavirüs ile Mücadelede Çok Düzeyli Yönetişimin Yerel Aktörlerinin Kentsel Dirençlilik Bağlamında Değerlendirilmesi: Bandırma İlçesi Örneği
Arş. Gör. Sinem Atay 587

Covid-19 Salgını Sürecinde Toplumun Sağlık Okuryazarlığı Davranışları İle İlgili Aile Hekimlerinin Görüşleri (Balıkesir Örneği)
Seher Dalgıç, Sinem Koruoğlu,
Hamza Bülbül 601

SEMPOZYUM BİLİM KURULU 622

Katılımcı Bütçeleme: Kent Konseylerinin Rolü

Dr. Öğr. Gör. İsmail GÜNEŞ
Çukurova Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü ismailgunes@cu.edu.tr

Özet

Katılımcı bütçeleme, katılımcıların kamu kaynaklarının nasıl tahsis edilmesi ve dağıtılması gerektiğine ilişkin müzakerelere katıldığı demokratik bir karar alma yöntemidir. Bu programlar, daha canlı bir sivil toplumu teşvik edebilecek vatandaşları dahil etmek, eğitmek ve güçlendirmek için fırsatlar yaratır. Katılımcı bütçeleme, hükümetin verimsizliklerini ve yolsuzluğu azaltma potansiyeline sahip olan şeffaflığın desteklenmesine de yardımcı olur. Özellikle temsili demokrasinin eksiklerinin ve etkin olmadığı alanların tartışılması ile beraber özellikle yerel yönetimlerde katılımcı bütçeleme daha fazla önem kazanmıştır. Tüm dünyada Sivil Tolum Kuruluşları (STK) *"Katılımcı Bütçeleme"* sisteminin etkin bir şekilde uygulanmasında önemli roller oynamaktadır. Katılımcı Bütçeleme girişimleri, sivil toplum katılımının güçlü olduğu belediyelerde/şehirlerde daha başarılı olmuştur. Çalışmamızda birinci bölümde temsili demokrasinin yaşadığı sorunlar ve katılımcı demokrasinin yükselişi ve *"Katılımcı Bütçeleme"* kavramı ele alınacaktır. Çalışmamızın ikinci kısmında ise STK'nın en yoğun şekilde bir arada bulunduğu Kent Konseylerinin katılımcı bütçeleme sürecinde nasıl rol oynayabileceği konusunu tartışacağız.

Anahtar Sözcükler: katılımcı Bütçe, Kent Konseyi, STK, Yerel Yönetim, Şeffaflık

1.Temsili Demokrasinin Krizi ve Katılımcı Demokrasi

Son yarım yüzyıldır demokrasi ile yönetilen ülkelerde yapılan ve demokrasiyi temel eksenine alan teorik ve ampirik çalışmaların bulgu ve önerilerinin neredeyse tamamında ulaşılan sonuç temsili demokrasinin bir kriz içerisinde olduğudur. Bu krizin aşılması için alternatif arayışları yine demokrasi tabanlı olmak kaydıyla temsilciler ve temsil edilenler arasında azalan güveni tekrar tesis edecek ve sisteme işlerlik kazandıracak yeni araç ve yöntem arayışlarını hızlandırmıştır.

Temsili demokrasi, halkın egemenlik yetkilerini, belirli bir süreyle seçtiği temsilciler aracılığı ile kullandığı bir yöntemdir ve uygulama da halkın doğrudan kararları belirlemesi nedeniyle dolaylı ve sadece temsilciler aracılığı ile karar verildiği içinde sınırlıdır (Ursu, 2018: 312). Asıl karar verici olan halk, sürece ülkeden ülkeye değişmekle beraber 4-5 yıllık periyodlarda yapılan Genel ya da yerel seçimlerle katılmaktadır. Arada geçen sürenin uzun olması asıl karar verici olan halkın katılımdan uzaklaşması, siyasete ve karar süreçlerine ilgi göstermemesi rastlanan bir olgudur. Temsil görevin, üstlenen temsilcilerin halkın çıkarlarının korumaması durumunda ise temsilciyi ancak bir sonraki seçimde değiştirebilme hakkına sahiptir. Bu durumda seçimden seçime sandığa giden ve yeterli şekilde fikrini göstermeyen halkın pasif rol oynaması temsili sisteme yönelik eleştirileri artırmaktadır. Manin 1997 temsili sistemin seçilenlerce oluşturulan yeni bir seçkin sınıf yarattığı eleştirisini yapmıştır. Halk , temsilcilerin politika önerileri hakkında tam olarak bilgi sahibi değildir. Bu seçkin sınıf seçmenlerin çıkarları doğrultusunda hareket edip etmemekte özgürdür (Manin, 1997: 134).

Zizek 2005 ise yönetici sınıfın giderek artan şekilde yetersiz kaldığını , nasıl yönetecekleri ni gitgide daha az bildikleri eleştirisini getirirken (Zizek, 2015: 41) Altman, 2013 Mevcut demokrasi ölçütlerinin seçmenlerle temsilciler arasındaki seçim bağlantısına odaklandığını ve vatandaşların siyasi süreçte doğrudan yer almasına imkân sağlayan önemli bir demokratik uygulamayı göz ardı ettiğini söylemektedir (Altman, 2013: 616). Temsilin özünde, temsil edilene karşı temsilcinin sorumluluğu yatmaktadır. Temsilcinin eylem ve görüşlerinin temsil ettiği kişinin ihtiyaçları ya da çıkarları ile uyumlu olması gerekmektedir. Pitkin'e göre, temsili bu anlayışa indirgemek onun amacını yitirmesine sebep olmaktadır. Temsil, Pitkin'in de işaret ettiği gibi her iki taraf açısından güven ve yükümlülük içeren bir ilişkidir (Pitkin, 1967: 114,128; Manin, 1997) ise Parlamentoların ulus adına hareket etme yetkisine sahip olduğunu ve egemenlik gücünü, ulus için vatandaşların ihtiyaçları doğrultusunda kullanması gerektiğini ifade eder (Manin, 1997: 202).

Demokrasi dinamik bir süreçtir ve sosyal ekonomik, kültürel, teknolojik çok sayıda değişkendeki dönüşüm ve değişimler yeni standartlar ve beklentiler oluşturmaktadır. Bu ise demokrasinin kendi içinde sürekli yenilenmesi anlamı taşımaktadır.

Altman, vatandaşlar tarafından başlatılan doğrudan demokrasi uygulamalarını da içeren süreci çağdaş demokrasi olarak nitelendirmektedir (Altman,2013:616). Çağdaş demokrasinin ön plana çıkardığı çözüm önerilerine baktığımızda ise *"aktif vatandaşlık"* ve *"Katılımcı Demokrasi"* ön plana çıkmaktadır. Bu mekanizma aynı zamanda doğrudan demokrasi olarak da adlandırılmaktadır. Saward,(1993) doğrudan demokrasiyi, vatandaşların kolektif politikalar üzerinde dolaysız etki yarattığı bir karar verme biçimi olarak tanımlamaktadır. Bu sistem halka kendini ilgilendiren konularda danışılması ve görüşlerini ifade edebilmesi için fırsatlar sunar (Saward,1993:18). Katılımcı demokrasi olarak adlandırılan bu mekanizma va-

tandaş ve devlet arasındaki aracıları ortadan kaldırmak suretiyle karar alma süreçlerine seçim dışında da katılabilme olanağı yaratmaktadır. Çelebi (2012) bu noktada katılımcı demokrasi kavramı ile temsili demokrasi kavramlarının birbirinin zıttı ve alternatifi olarak algılanması riskine dikkat çekerek katılımcı demokrasinin temsili demokrasinin yerini almayı değil onu desteklemeyi, zayıf yönlerini telafi etmeyi amaçladığı tespitini yapmaktadır (Çelebi, 2012: 481).

Katılımcı anlayışın yerleşmesi karar süreçlerinden etkilenen aktörlerin, sürece aktif şekilde dâhil edilmesi esasına dayanır. Bu mekanizma kurumlara olan güveni arttırıcı bir mekanizmadır. Geleneksel temsilde her seferinde daha da genişleyen bölgesel sınırlar sonucu optimallikten uzaklaşılmış parlamentolar temsili siyasetteki rollerini ve önemini giderek kaybederken çıkar grupları, sivil toplum örgütleri, sosyal hareketler, sivil oluşumlar, kent konseyleri vb. giderek artan oranda sürece dâhil olmuştur. Yoksulluk, cinsiyet eşitsizliği, küresel ısınma, savaş suçları, insan ve azınlık hakları gibi artan sayıda konu küresel ölçekte ele alınmaya başlamıştır. Ülkelerin aldıkları kararlar diğer ülkeler tarafından da yakından izlenir, sonuçlar doğurur hale gelmiştir. Bu yeni süreç, daha fazla demokrasi ihtiyacını beraberinde getirmiştir. Temsilcilerin seçmenlerin taleplerini ve dünyadaki gelişmeler karşısında yeterli reaksiyon gösterememeleri nedeniyle yeni ulusal ve uluslararası ağlar önem kazanmıştır (Özdemir, 1990).

Kentleşme, Belediyeler ve Katılımcılık

Kentleşme, 21. yüzyılın en önemli küresel trendlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bugün dünya nüfusunun yarısından fazlası şehirlerde yaşamaktadır ve 2030 yılına kadar bu oranın yüzde 60'a çıkması beklenmektedir. Aynı dönemde dünya nüfus artışının yüzde 90'ı şehirlerde, özellikle Afrika ve Asya'da gerçekleşmesi beklenmektedir.

Pek çok yerde hızlı kentleşmeye yönelik bu eğilim, daha fazla gecekondu mahallesi, yetersiz yaşam koşullarında daha fazla insan ve konut ve arazilerinin güvencesinden yoksun olması ve daha büyük eşitsizlikler, eşitsizlikler ve ayrımcılıkla el ele gitmektedir.

Avrupa kentsel şartı süreci ve ilkeleri kent olgusunun nasıl anlaşılması gerektiği ve haklar anlamında önem taşımaktadır. Kentler sosyal gelişmelerin, kültürel etkinliklerin uygarlıkların oluşup yoğunlaştığı merkezlerdir. Kentler toplumun tarihsel gelişimini ve kültürel düzeyini yansıtır. Mimari miras oluşturur vb sosyal davranış ve yaşam biçimini belirler. Bir anlamda bizleri kentler biçimlendir. İnsan ve mekân arasında bağ kurmak, kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesinin önemli bir öğesidir. Bu mekânlar insanların, ilişki kurabilecekleri, bağlanabilecekleri, aidiyet hissedebilecekleri; kendileriyle özdeşleştirebilecekleri, hatırlayacakları, özleyecekleri yerlerdir. Kentliler yaratılan dev boyutlu yapıların arasında kendi kendine oluşan, çoğu tanımsız kentsel mekânlarda ezilip kaybolan bireyler haline gelmektedirler. Kentleşme sürmektedir. Ancak yozlaşan kentsel mekânlarda kentlileşme bilincini ve aidiyetini yaratmak kolay olmamaktadır. Sokağın yaşanabilir sosyal bir mekân olarak kaybı, kentte güvensizliğin artması ve kentsel bozulmayı da beraberinde getirmektedir. Bir kentin gerçek sahibi; o kentte yaşayan, kentle bütünleşen ve kendisini kente ait hisseden kişilerdir. Kentlilik bilinci kavramı ile ifade edilmek istenen, kentte yaşayanların kentle bütünleşmesi, kendini kente ait hissetmesi ve dolayısıyla yaşadığı kente karşı sorumluluk duymasıdır. Bu sahiplenmenin vazgeçilmez aşaması da sürdürülebilir bir kentsel yapının ve kentsel yaşam kalitesinin oluşturulmasından geçtiğini belirtmeliyiz.

Yenilikçi katılım süreçleri şehirleri daha yaşanabilir kılmaktadır. Katılımcılık şehri geliştirme sürecine vatandaşında katılabileceği anlamı taşımaktadır. Bir kentte yaşayan ve o kentin hizmetlerinden faydalanan herkes vatandaşlık bağı olsun olmasın karar sürecine katılabilmelidir. Bu kentlerde sürdürülebilirliği sağlayacaktır. Katılım olmaksızın sürdürülebilir kentsel kalkınmanın sağlanması mümkün değildir. Yaşanılan mahallelerin sorunlarını ve çözümlerini en iyi o bölgede yaşayan insanlar bilmektedir. Çözüm önerileri teknik bilgiye dayanmayabilir ancak fonksiyonellik açısından bakıldığında yereldeki bilginin planlama ve uygulamada ne kadar değerli olduğu anlaşılabilir.

Katılımcılığın iyi sonuçlar vermesi ve bölge sakinlerinin alınan kararların kendi görüş ve ihtiyaçlarını yansıttığını görmesi durumunda, planlama süreçlerinin hızlanması ve şehirlerin daha yaşanabilir hale gelmesi ve uygun çözümlerin bulunma olasılığı yüksektir. Geçmişte sadece şehir planlama ve mimarlık konuları çok ön plandaydı. Günümüzde tüm belediyelerin kolaylaştırma ve arabuluculuk becerilerine de ihtiyaçları bulunmaktadır. Vatandaşları planlama süreçlerine başarılı bir şekilde dahil etmek için onlara yaklaşmaları ve kent sakinlerini katılımcılığa ikna etmeleri de gerekmektedir.

Belediyeler vatandaşlara mahalle sakinlerinin belediye binasındaki bir toplantıya gelip talep ve endişelerini dile getirmelerinin ötesinde daha fazlasını sunmalıdır. Kentsel planlama, bütçe, hizmet sunumu konularında kent sakinlerin söz sahibi olduğu çeşitli kanallar aracılığıyla iletişim kurmaları gerekmektedir.

Belediyeler bir şehri şekillendirmenin yukarıdan aşağıya süreç değil, ortak bir çaba olduğunu unutmayarak yaşama geçirmelidir. Toplumsal dönüşüm şehirleri şekillendirmek için genel bir istek var. Ancak vatandaşların çoğunluğu bu konuda herhangi bir söz hakkına sahip olamayacaklarını veya herhangi bir şeyi etkilemelerine izin verilmediğini veya izin verilmeyeceğini düşünmektedir. Rol model olarak kabul edebilecekleri yeterince olumlu katılım örneği bulunmamaktadır.

Katılımda hiçbir zaman tüm grupların eşit olarak temsil edildiği veya herkesin katılmak istediği bir nokta asla var olmayacaktır. Belediye mümkün olduğunca çok sayıda vatandaşın ihtiyaçlarını dikkate alarak karar vermek durumundadır. Bu ise ancak etkin platformların ve biçimlerin devreye girmesi ile mümkün olacaktır. Bunun için kuşku yok ki teknolojik olanaklar karar sürecine yardımcı olacaktır. Ancak tek başına yeterli bir araç değildir. Pek çok kişinin hala internete erişimi yokken ya da internet kullanma alışkanlığı bulunmazken çevrimiçi platformlara tek başına güvenmek yeterli olmayacaktır.

Genel olarak, dahil edilmek istenen grupları dahil etmenin önemli büyüktür. Bu, mahalleleri sürece katmak anlamına gelir. Genişletilmiş bir kent konseyi yapısı bu fonksiyonu gerçekleştirme konusunda en öne çıkan oluşumdur (Schreiber ve Fischer, 2016).

Kent Konseyi ve Katılımcılık

Kent konseyleri, demokratik katılım ve katılımcı demokrasi açısından önemli role sahip mekanizmalardan biridir. Kent Konseylerinin en önemli görevi, kentlerin ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunmak ve kentleri daha yaşanabilir hale getirmektir. Bu anlamda Kentliler ile Belediye ve kamu kuruluşları arasında köprü niteliğindedir.

Merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşehrilik hukuku çerçevesinde buluştuğu kurum olan

Kent konseyleri yaşanılan kentin kalkınma önceliklerinin, sorunlarının, vizyonlarının sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetişim mekanizmalarını esas alır. Ulaşılması idealize edilen bu hedef ile uygulamada sapmalar değişik nedenlerle ortaya çıkabilir. Kent konseylerinin oluşum sürecinde yasal eksikler, mali yetersizlikler, yönetim anlayışları farklı yaklaşımlar sıklıkla eleştiri konusu olmaktadır. Tüm eksikliklere rağmen doğru oluşturulmuş bir yönetim modeli, katılımcılığın sağlanma mekanizmasındaki düzenlemeler, demokratik karar sürecinde farklı araçların ve uzlaşma arayışlarının sonuna kadar kullanılması, kenti oluşturan bileşenler arasında yaratılacak sinerji adı geçen sorunlara rağmen başarılı faaliyetler yapılmasına olanak yaratabilir (Çelik, 2013:2; Demirci:2010:2).

Yerel Gündem 21 uygulamaları, 1997 yılı sonunda, UNDP'nin desteğiyle, IULA-EMME Türkiye'deki – Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği, Doğu Akdeniz ve Ortadoğu Bölge Teşkilatı'nın koordinatörlüğünde yürütülen *"Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Teşviki ve Geliştirilmesi"* Projesi ile başlamıştır. T.C. Bakanlar Kurulu'nun kararıyla başlatılan proje, iki yıllık bir uygulama dönemi sonrasında, Aralık 1999'da tamamlanmıştır. Bu projenin başarısı üzerine UNDP, ikinci aşamaya da destek vermeyi kabul etmiş, T.C. Bakanlar Kurulu'nun da bunu benimsemesinin ardından, *"Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Uygulanması"* başlığını taşıyan ikinci aşama projesi, Ocak 2000'de başlamıştır. İkinci aşaması sırasında çeşitli alt-projelerin başlatılması ve yeni katılımlarla proje ortağı yerel yönetimlerin sayısının 50'yi aşması sonrasında, Yerel Gündem 21 uygulamaları *"proje"* çerçevesinden çıkarılarak, uzun erimli bir "Program'a dönüştürülmüştür (Emrealp:2005:7; Bozkurt:2014:2).

Katılımcı Bütçe

Katılımcı bütçe, topluluk kaynaklarının tamamının veya bir kısmının kullanım alanın belirlenmesinde karar alma sürecine o beldenin sakinlerini dahil etmeyi amaçlayan bir dizi katılımcı mekanizma olarak tanımlanabilir. Katılımcı Bütçeleme, insanların bütçe önceliğinin belirlenmesi ve yönetim süreçlerine halkın aktif katılımıdır. Katılımcı Bütçeleme 'de vatandaşlar ve sivil toplum, ihtiyaçlarını dile getirir ve kamu kaynaklarının dağıtımı konusunda hükümetin ilgili organları ile müzakere ederler. Belediyenin yıllık bütçesi temelinde döngüsel olarak yeniden üretilen bu mekanizmalara katılım, katılımcıların ekonomik ve sosyal dengeleri etkilemesine olanak tanır (Genro ve Souza, 1999; Privanka, 2017). Bu yaklaşım kamusal işlerinin yönetiminde hiyerarşik ve dikey bir yaklaşımdan ortaklık ve yatay bir yaklaşıma geçişi ifade etmektedir.

Tablo:1 Katılımcı Bütçelemenin Temel Ölçütleri

Doğrudan Katılım ve Süreci belirleme gücü	Katılımcılık ve Şeffaflıktık	Kaynak Dağılımı ve Yeniden dağıtımcı mekanizma
Kamu kaynaklarının tahsisi konusunda vatandaşa doğrudan katılım hakkı tanımalı ve bütçenin belirlenen bir kısmının nerede ve nasıl kullanılacağı konusunda söz sahibi olmalı ve karar alabilmelidir.	Tüm vatandaşların özel bir statüsü veya ayrıcalığa sahip olmadan katılımcı bütçelemeye katılmasının sağlanması ve esasların açık net anlaşılır şekilde bilinmesi	Seçilmiş bir yönetimin resmi bütçesi ve bu bütçenin bir kısmının kullanım ve belirleme hakkını halkla paylaşmak, aktif vatandaşlık yoluyla iyileştirilmiş politikalar ve kaynakların tahsis edilmesi yoluyla sosyal adaleti sağlamayı hedefler.

Hesap verilebilirlik	Müzakereye Dayanma	Sürdürülebilirlik, Tekrarlanması ve döngüsel oluşu
Katılımcı bütçe sürecin sonuçlarına ilişkin hesap verebilir olmalıdır	Katılımcı bütçeleme bir tür müzakereye dayanması gerekir. Bununla birlikte bu müzakere mutlaka doğrudan karar vermeye yol açmayabilir. Süreç, belirli toplantılar/ forumlar çerçevesinde bir tür kamusal müzakere içermelidir	Katılımcı bütçe sürdürülebilir bir süreç olmalıdır. İşlem periyodiktir ve genellikle her yıl tekrarlanan, belirli bir döngü şeklinde tekrar eden bir süreç olması gerekir. Mali konularda bir toplantı veya bir referandum, katılımcı bütçeleme örnekleri değildir

Bir uygulamanın katılımcı bütçe olabilmesinin bazı koşulları olmalıdır. Bu koşullar neler olabilir sorusuna yanıt aradığımızda Sintomer, Herzberg, Röcke vd (2012) yaptıkları sınıflamada katılımcı bütçe yönteminin beş ana unsur üzerine kurulduğunu ifade etmiştir. Bu unsurlar tarafımızdan diğer yaklaşımlarda göz önüne alınarak yeniden ele alınarak genişletilmiştir. Bu unsurlar;

1. Katılımcı bütçeleme, vatandaşların kamu kaynaklarının dağılımı üzerinde müzakere ettiği bir karar verme sürecidir. Katılımcı bütçeleme programları, vatandaşların kaynakların nasıl ve nerede harcanması gerektiğine karar vermede doğrudan rol oynamasına izin verdiği bir sistem olarak yerel yönetimlerin, vatandaşların, sivil toplum kuruluşlarının bir arada çalışmasına olanak sağlar.

2. Bu sistem daha canlı bir sivil toplumu teşvik ederken sürece vatandaşı da dahil ederek eğitmek ve güçlendirmek için fırsatlar yaratır. Katılımcı bütçeleme, verimsizliği azaltırken, yolsuzlukları azaltma yoluyla şeffaflığın desteklenmesine de yardımcı olur. Katılımcı bütçeleme programları, bütçe sürecini şeffaf ve kamuya açık hale getirerek kayırmacılık, sosyal dışlanma ve yolsuzluk gibi durumları kamuoyu adına denetler ve izler. Katılan vatandaşların çoğu düşük gelire ve düşük örgün eğitim düzeyine sahip olduğundan, katılımcı bütçeleme tarihsel olarak dışlanmış gruplardan vatandaşlara belediye yönetimlerinin nasıl hareket ettiğini etkileyecek seçimler yapma fırsatları sunar.

3. Kamu performansının iyileştirilmesi ve demokrasinin kalitesinin artırılmasına katkı yapar. Vatandaşların kamu politikası tartışmalarına katılması için yeni fırsatlar yaratırken, belediye yönetiminin ayrıcalıklarını sınırlayan ve denetleyen bir dizi kurumsal kural aracılığıyla kamu kurumlarının performansının iyileştirilmesine yardımcı olur. Demokrasinin kalitesini artırmaya yardımcı olur. Katılımcı bütçeleme kaynakların dağıtımına odaklanan bir politika süreci ve hesap verebilirliği artıran, karar verme yetkisini vatandaşlara devreden ve vatandaşları güçlendiren demokratik bir araçtır.

4. Vatandaşların kamusal konularda ilgilerinin artmasına yardımcı olan şeffaflık ve vatandaşların kamusal tartışmalara doğrudan katılımı yerel yönetimlerin performansının iyileştirilmesi ve demokrasinin kalitesinin arttırılmasında arzu edilen hedeflerdir.

Katılımcı bütçelemenin tüm bunları bir anda sağlayacağını düşünmemek gerekir. Uygulamalar çok başarılı örnekler kadar başarısız örneklerde içermektedir. Ancak kesin olan 1990 yılında 12 Brezilya kentinde uygulanırken yıl 2005'e gelindiğinde dünya çapında 300 belediyede uygulama alanı bulmuştur. Yaklaşık on yıl sonra ise bu rakam 2.000'leri bulmuştur. Katılımcı bütçeleme son 25 yılda 40'tan fazla ülkede özellikle yerel ve belediye yöneti-

şim düzeylerinde yaygın destek kazanmıştır. Günümüzde 3.000'i aşkın kentte uygulanmaktadır. Katılımcı bütçeleme demokratik bir yenilik olarak yönetişim konularında başta sivil toplum kuruluşları olmak üzere, belediyeler, siyasetçiler uluslararası kuruluşlar tarafından teşvik edilmiştir. Uygulamalar neticesinde insanların yerel planlamaya ve kamu harcamalarının önceliklerini belirlemeye daha fazla katılımının toplumsal faydalarının daha yüksek olduğu ve daha iyi sosyal ve ekonomik sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir (Sintomer, Herzberg ve Allegretti, 2014; Cabannes,2004; Wampler 2004; Wampler ve Avritzer 2005; Privanka, 2017).

Bürokrasi yönetiminin belirlediği bütçeye oranla adaletli kalkınma ve kaynak dağılımı adaletini sağlama konusunda daha etkin bir yöntemdir. Katılımcı Bütçeleme, karar verme süreçlerinde eşitliği daha üst düzeylere çekme ve daha iyi politikaların uygulanması amacıyla karar verme sürecini etkileme potansiyeline sahiptir. Vatandaşlar, tüm bütçe döngüsü boyunca (Privanka, 2017);

- Yerel ihtiyaçlarının belirlenmesi ve önceliklendirilmesi,
- Seçilmiş yerel yönetime sunulmak üzere bir bütçe kullanımı konusunda önerilerde bulunmak,
- Bütçe onay sürecini izlemek ve sosyal denetim görevini icra etmek,
- Bütçe uygulamasının ve projelerin uygulanmasının izlenmesi fonksiyonlarını yerine getirir.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SKH) 11.3, 2030'a kadar kapsayıcı ve sürdürülebilir kentleşmeyi ve tüm ülkelerde katılımcı, entegre ve sürdürülebilir insan yerleşimi planlaması ve yönetimi kapasitesinin geliştirilmesini hedeflemektedir. SDG 16.7, "Her düzeyde duyarlı, kapsayıcı, katılımcı ve temsili karar almanın sağlanmasını hedeflemektedir. Katılımcı Bütçeleme, ademi merkeziyetçi sistemlerde vatandaşların sesini güçlendirmek için etkili bir mekanizma olarak giderek daha fazla kabul edildiğinden, kesinlikle bu küresel hedeflere ulaşmak için kullanılabilecek bir araçtır (UNDP-Turkiye).

Katılımcı bütçe Türkiyede yasama anlamında düzenlenmemiş bir katılım aracıdır. Ancak mevcut yasa'da yer alan maddeler ve kent konseylerinin varlık nedenlerini anlatan ulusal ve uluslarası belgeler yasal düzenleme olmasa bile kısıtlı şekilde var olan mevzuat çerçevesinde uygulanabileceğini göstermektedir. Yasal bir çerçevenin tereddüte yer bırakmayacak şekilde çizilmesi kuşku yok ki fayda sağlayacaktır. Zira mevcut yapı içerinde belediyelerin yürütme organının sakinlerle birlikte bütçe projeleri oluşturmak veya önemli mali kararları onlarla danışmak suretiyle yapmak şeklinde bir zorunluluk olmaması nedeniyle kolayca katılımcılıktan ödün verilerek klasik ve alışılmış yöntemlerle yola devam edilmektedir. Katılımcılığı uygulamak isteyen belediyeler için yasal dayanaklar, belediyelerin belediye için önemli konularda sakinlerle istişare etmesine olanak tanıyan BŞB ve Belediye Yasası yanısıra Kent Konseyi yönetmeliğidir. Katılımcı Bütçelemenin esaslarını belirleyen yasal bir düzenleme bu alandaki sıkışmanın ve tereddütleri ortadan kaldıracak ve tüm belediyeleri katılımcı bütçe uygulama konusunda teşvik edecektir

Tablo-2'de Kent Konseyi Katılımcı Bütçe sürecinde taslak olarak önerdiğimiz bir takvim yer almaktadır. Proje uygulamaları 12 ay boyunca süren bir etknliktir. Kabul edilen projeler bir sonraki dönemin bütçesinde yer aldıktan sonra 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasında uygulanabilir.Bu nedenle uygulama 12 aya yağın şekilde düşünülmüştür. STK, Vatatandaşlar proje önerilerini Aralık ayından başlayarak ocak, şubat ve Mart aylarına kadar gönderebi-

lirler.Nisan ve Mayıs aylarında o dönem uygulacak katılımcı bütçeleme kuralalrını içeren kitapçıkta yazılı olan kuralalra uygunluk açısından ön elemeler yapılacaktır. Elemenin birinci aşamasında şekil koşulalrına uygunluk elemeside denilebilir. Ön elemeyi geçen projeler gerek Kent konseyi Bütçe komitesi gerekse Belediye bürokratlarının bir arada olduğu komisyon tarafından değerlendirilerek oylamaya katılmaya hak kazanan projeler en geç Temmuz ayında belirlenerek kamuoyu ile paylaşılır ve Ağustos ayından itibaren En geç Eylül ayında sonra erecek halkoylaması süreci başlar. Kabul edilen projeler belediyenin ilgili dairelerinin faaliyetleri arasına eklenir ve Kasım ayındaki Belediye Meclisinde kabul edilmesiyle süreç sona erer.

Tablo:2: Kent Konseyi Katılımcı Bütçeleme Süreci

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Projelerin Gönderilmesi	■	■	■									■
Projelerin Ön Elemeleri				■	■							
Projelerin Gruplandırılması						■	■					
Halk Oylaması								■	■			
Belediye Meclisi										■	■	
Uygulama	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Bu modelde esas olarak Kent Konseylerinin Katılımcı Bütçelemedeki rolleri kadar sürecinde bütünü de ele alınmaktadır. Bu modelin aşamaları aşağıdaki gibi tanımlanabilir.

1. **Sürecin Tanımlanması:** kenti mahalleyi veya bölgeleri temsil edecek olan bütçe komitesinin nasıl oluşacağı kimlerin karar verme sürecinde nasıl katkı sağlayacağı konusunda karar vermek gerekmektedir. Çoğunlukla dünya uygulamaları 16 yaş üstündeki kişilerin katılımına olanak vermektedir.

2. **Beyin Fırtınaları ve Toplantılarla Proje Fikirleri Üretmek:** Kent sakinlerinin yaşadıkları alanların gereksinimleri konusunda projeler yazmak için öncül fikirlerini paylaştıkları ve tartıştıkları toplantılar düzenlenmesi.

3. **Öneriler Geliştirme:** Gönüllüler, uzmanlar, STK beyin fırtınası aşamasında ortaya çıkan fikirleri alarak bunlarla ilgili yapılabilirlik çalışmaları yapmaları, önerilere ve sonraki adımda projelere dönüştürmek ve finalle kalacak projeleri elemeler sonrası belirleme amacıyla belediye bürokrasisi ile birlikte çalışırlar.

4. **Oylama :** Kent sakinleri ön elemeleri geçerek sunulan projelerden hangisine finansman sağlanması gerektiği konusunda oylama süreci ile karar verirler.

5. **Fon Ayrılan ve Uygulamasına karar Verilen Projelerin İzlenmesi**: Kabul edilen projelerin uygulanmasından belediye sorumludur**.** Kent Konseyleri, vatandaşlar, mahalleli ve kentte yaşayan herkes projelerin uygulanması, ilerlemesi ve izlenmesini gerçekleştirir.

Tablo-3: Kent Konseyi Katılımcı Bütçeleme Faaliyetleri

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
KENT KONSEYİ TOPLANTILARI												
Halkın Bilgilendirilmesi	✓	✓										
İhtiyaçların Tartışılması		✓	✓									
Projelerin Oluşturulması		✓	✓	✓								
Bütçe Delegelerinin Belirlenmesi	✓											✓
TEMSİLCİLERİN EĞİTİMİ												
Bütçe Sürecinin anlatılması	✓	✓										
Temel harcama alanları hakkında bilgi	✓	✓										
Proje Geliştirme Eğitimi		✓										
Komiteler Oluşturulması	✓											✓
TEMSİLCİ TOPLANTILARI												
Temsilcilerin uzman ve Meclis Üyeleriyle toplanması		✓	✓	✓								
Projelerin tartışılması				✓								
Proje Önceliklerinin belirlenmesi				✓	✓	✓						
PROJELERİN HALKA SUNULMASI												
Temsilcilerin projeleri halka sunması						✓	✓					
Proje geri dönüşlerinin istenmesi						✓	✓					
Projelerin revize edilmesi							✓	✓				
HALK OYUNA SUNULMASI												
Oy Kullanma Merkezlerinde ve çevrimiçi Oylama									✓	✓		
UYGULAMA ve İZLEME												
Katılımcı bütçe projelerinin bütçeye dahil edilmesi											✓	
Projelerin uygulanması	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Tablo-3 süreci yıla yaygın şekilde daha da detaylı ele almaktadır. Kent Konseyi bütçe komitesinin oluşturulmasından halkın bilgilendirilmesi bütçe delegelerinin belirlenmesi seçilen bu kişilerin bütçe konusunda eğitilmesi, temsilci toplantıları, projelerin belirlenmesi, halka

sunulması, oylama ve uygulama-izleme süreçlerinin ilerlemesini göstermektedir.

Tablo-4'de ise gelişmeye ve tartışmaya açık olmakla beraber taslak niteliği taşıyan Kent Konseyi Bütçe Komitesi önerisi yer almaktadır. Meslek odaları, Üniversiteler, Mahalle temsilcileri, Muhtarlar ve Belediye Meclis üyeleri ve Kent Konseyi kapsamında oluşturulacak olan yaşlı, engelli, kadın, gençlik ve bütçe uzman komitesi temsilcilerinden oluşan Bütçe komitesinde sayısal olarak kalabalık olan muhtarlar, STK, Meslek odalarından belirlenen kota kadar temsilci alınması ve bu temsilcilerinde kendi içinde yapacağı seçimle belirlenmesi öngörülmüştür.

Tablo:4: Kent Konseyi Bütçe Komitesi

BÜTÇE KOMİTESİ					
Meslek Odaları	Üniversite	STK	Mahalle Temsilcileri	Muhtarlar	Meclis Üyeleri
Kota sistemi ile belirlenen sayıda Meslek odası temsilcisi	Vakıf veya Devlet Üniv. alanından 1'er Temsilci	Kota sistemi belirlenen sayıda	Kota sistemi belirlenen sayıda	Kota sistemi ile belirlenen sayıda muhtar temsilcisi	Mecliste temsil Edilen Siyasi Partilerden 1'er Temsilci
KOMİTELER					
Yaşlılar Komitesi	Kadın Komitesi	Gençlik Komitesi		Engelliler Komitesi	Uzman Komitesi

Katılımcı Bütçeleme geleneksel bütçe oluşturma tekniğine göre daha çok zaman ve emek yoğun bir teknik olsa da , faydaları göreceli olarak daha fazladır. Kent sakinleri arasında demokrasi, şeffaflık ve hesap verebilirlik, halk eğitimi, daha adil harcama ve işbirliği, topluluk oluşturma gibi daha derin bir bağlantıları içerir.

Kent Konseylerinin katılımcı bütçeleme sürecinde etkin bir rol oynaması durumunda sağlayacağı olası faydalar Tablo-5'de 5 ana başlık altında toparlanmıştır. Beklenen ilk fayda artan sivil katılımdır. Sivil katılım her vatandaşın siyasi süreçler de dahil olmak üzere kamusal alana aktif olarak katılma araçlarına sahip olduğu bir durumu ifade eder (World Bank, 2017). Sivil toplum, barışçıl tartışmalar içinde mevcut kamusal fonların kullanılmasına katılım sağlayarak toplumdaki gerginlikleri azaltabilir. Demokrasi yaşanılarak öğrenilir. Yerelde sivil alan, bireyler ve yerel yönetimler arasındaki politik alanı oluşturur. Vatandaşların ve gönüllü kuruluşların yerel yönetimler, aile ve özel sektör dışında özgürce etkileşimde bulunabilecekleri bir kamusal alanın açılması daha güçlü ilişkiler kurulmasını sağlar.

Kent konseylerini oluşturan birimler temsil ettikleri kişilerin kültürel, etik, politik veya diğer değerlerini yansıtan aktif bir vatandaşlığı bünyesinde barındırırlar. Genellikle yerel yönetimler ve vatandaşlar arasında bir bağlantı görevi görerek yerel yönetimlerin kararlarını etkilemeye ve izlemeye yardımcı olurlar. Vatandaşları harekete geçirmek ve yerel yönetim politikalarını etkilemek ve lobi yapmak, vatandaşları hakları, sorumlulukları konusunda eğitmek; kamu hizmeti sunumuna yardımcı olmak; ve gruplar arası diyaloğu sağlamak ve sosyal uzlaşı için kolaylaştırıcı olabilirler (Lund, Ulvin,Cohen,2006). Dışlanmış veya marjinalleşmiş guruplar katılımdan somut sonuçlar aldıkları sürece daha çok katılım sağlama eğilimine gi-

receklerdir. Bu süreçte yeni önderler ve katılımcılığı teşvik eden sonucu etkileyen etkin kişi ve kurumlar ortaya çıkarabilecektir. Tüm bunlardan beklenen ise daha adaletli kaynak ve gelir dağılımı sonucunun ortaya çıkmasıdır.

Tablo:5 Kent Konseylerinin Katılımcı Bütçe Sürecinde Rol Oynaması Durumunda Olası Faydalar

ARTAN SİVİL KATILIM	STK, VATANDAŞLAR VE BELEDİYE ARASINDA DAHA GÜÇLÜ İLİŞKİLER KURULMASI	DIŞLANMIŞ/ MARJİNALLEŞMİŞ GRUPLARIN KATILIMI	YENİ TOPLULUK ÖNDERLERİ ORTAYA ÇIKAR	DAHA ADİL VE ETKİN HARCAMA
Demokrasinin yaşanılarak öğrenilmesi	Belediyeler ve halk arasında birbirine daha da yakınlaşması.	Daha geniş siyasi katılım sağlanması	Katılımcı Bütçe sürecine, komitelere katılmak isteyen mahallesine çevresine liderlik yapmak isteyen kişiler için fırsatlar doğacaktır.	Kamu kaynaklarının daha çok istenen öncelikli kamu ihtiyaçlarına yönlendirilmesi
Sürdürülebilir bir Katılımcı Bütçe yolunun açılması ve halkın süreci sahiplenmesi	Katılımcılar doğrudan seçilmiş temsilcilerini tanır, Kent Konseyi yönetimi diğer bölümleriyle tanışır ve bir arada çalışılması.	Kendini dışlanmış hisseden her türlü grup sürece katılıp sonuç aldıkça katılımcılık artması	Katılımcıların Projelerine destek bulmak amacıyla kampanya yapması ve destek araması	Kamu kaynaklarının dağılımında vatandaşın rolünün artması
Katılımcıların, mahalle ve bölgelerine yatırım yapmanın somut sonuçlarını görerek çevrelerindeki kişileri sürece katılma konusunda daha fazla motive etmeleri	Vatandaşlar ile Belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları arasındaki iş birliğini artırması	Katılımda fırsat eşitliği sağlaması. Kendini ifade etmek isteyen grupların organize şekilde atılım gösterebilmesi.	Katılımcıların, müzakere, kolaylaştırma (vb.) dahil olmak üzere değerli beceriler kazanması.	Yenilikçi harcama fikirlerinin sunulması
Katılımcı bütçeleme sonucu seçimlere katılım oranının artması	Vatandaş, STK, Belediye arasındaki etkileşimi ve iş birliğini artırması		Genç katılımcıların özellikle güven, iletişim becerileri ve liderlik kazanması.	

Sonuç

Yaşadığınız sokaktan başlayarak , kentin ve ülkenin bütününe yayılan bir dizi karar alma sürecine doğrudan ya da dolaylı olarak katkıda bulunuyoruz. Genel olarak temsilciler aracılığı ile katıldığımız karar süreçlerinin sonuçlarından mutsuz olmamız artarak bu alanda doğrudan katılımcı mekanizmaları ön plana çıkarmaktadır. Bunların en başında da katılımcı bütçe gelmektedir. Günümüzde kentler kaynak dağılımında verimlilik, kentte yaşayanların refah

ve huzurunu artırmak amacıyla katılımcılığı geliştirme gayreti içerisindedir. Katılımcı Bütçe, kent sakinlerinin belediye bütçesinden belirli bir miktarın kullanılmasına karar verdikleri bir sistemdir. Katılımcı bütçelemenin hedeflerinden biri, şehri daha iyi hale getirecek, hangi yönde geliştirmeye değer olduğu konusunda şehir sakinleri ve belediyeler arasında bir diyalog başlatmaktır

Ülkemizde henüz katılımcı bütçelemenin yasal altyapısı ayrıca düzenlenmemiş olsa da mevcut yapı içerisinde pilot çalışmalar gözlenmektedir. Bu konu önümüzdeki yıllarda kaçınılmaz bir şekilde Türkiye gündeminde yerini alacaktır. Katılımcı bütçeleme denilince de katılımcılığın en önemli araçlarından biri olan Kent Konseyleri önem kazanacak ve roller üstelenecektir. Bu çalışma ile hem katılımcı bütçenin ülkemizde uygulanması hem de Kent Konseylerinin olası rolleri ve katkıları ele alınmıştır.

Kaynakça

— Altman, David, (2013), *"Bringing Direct Democracy Back In: Toward A Three-Dimensional Measure Of Democracy"*, Democratization, 20 (4): 615–641

— Bozkurt Yavuz(2014) Yerel Demokrasi Aracı Olarak Türkiye'de Kent Konseyleri: Yapı, İşleyiş ve Sorunlar, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 40, Nisan 2014: 229

— Cabannes, Y. (2004). Participatory budgeting: a significant contribution to participatory democracy. Environment and Urbanization, 16(1), 27–46. Online Erişim: https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/095624780401600104 [26-02-2019]

— Çelebi, Aykut, (2012), *"Doğrudan Demokrasi Ya Da Temsili Hükümet Modelinin Demokratikleştirilmesi Üzerine"*, Ece Göztepe ve Aykut Çelebi (Der.), Demokratik Anayasa: Görüşler ve Öneriler, (İstanbul: Metis Yayınları): 467-497, 1. Baskı.

— Çelik, Abdullah (2013) Kent Yönetimi Bağlamında Kent Konseyinin İşlevleri Üzerine Bir Değerlendirme , C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 14, Sayı 2, 2013 215-22)

— Demirci Mustafa (2010) Katılımcı Demokrasi Açısından Kent Konseyleri: Eleştirel Bir Değerlendirme, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 19 Sayı 1 Ocak 2010, s. 21-46.

— Emrealp, Sadun (2005) Yerel Gündem 21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler El Kitabı , IULA-EMME (UCLG-MEWA) Yayını, İstanbul

— Genro, Tarso ve Souza, Ubiratan de (1999) Porto Alegre: Özgün Bir Belediyecilik Deneyimi, Demokrasi kitaplığı,

— Lund, Michael , Ulvin, Peter ve Cohen, Sarah (2006) Building Civil Society in Post-Conflict Environments: From the Micro to the Macro (Washington, D.C.: Woodrow Wilson International Center for Scholars,

— Özdemir, Tuğba Çelik (2019), *"Avrupa Birliği'nde Demokratik Meşruiyet Arayışı: Avrupa Vatandaş İnisiyatifi"*, T. C. Ankara üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrupa Birliği Ve Uluslararası Ekonomik İlişkiler Anabilim Dalı Yüksek lisans tezi, Ankara

— Pitkin, Hanna Fenichel, (1967), *"The Concept Of Representation"*, (University Of California Press)

— Privanka Samy, (2017) Participatory Budgets: Let the people decide, https://www.civilsocietyacademy.org/post/participatory-budgets

— Saward, Michael, (1993), *"Direct Democracy Revisted"*, Politics, 13 (2): 18-24.

— Sintomer, Y., Herzberg, C., & Röcke, A. (2012). Transnational models of citizen participation: the case of participatory budgeting. *Sociologias*, *14*(30), 70-116.

— Sintomer, Y., Herzberg, C., Allegretti, G., Röcke, A., & Alves, M. L. (2013). Participatory budgeting worldwide. *Dialog Global*, (25), 1-93.

— Manin, Bernard, Przeworski, Adam ve Stokes, Susan C. (1999), *"Elections and Representation"*,

Adam Przeworski, Susan C. Stokes ve Bernard Manin (Der.), Democracy, Accountability, and Representation, (Cambridge: Cambridge University Press): 29-54.

— Manin, Bernard, (1997), The Principles Of Representative Government, (Cambridge Cambridge University Press),

— Schreiber, Franziska ve Fischer, Kai (2016) Participation is a prerequisite for sustainable urban development, URBANET Interview with Franziska Schreiber and Kaj Fischer. https://www.urbanet.info/participation-prerequisite-sustainable-urban-development/

— Srecko Horvat, Slovaj Zizek (Der.), Avrupa Ne İstiyor? Avrupa Birliği Ve Onun Hoşnutsuzlukları, (İstanbul: Can Yayınları): 38-51, (Çev: Bora Vergili), 1. Baskı.

— UNDP-Türkiye (2020) Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları https://www.tr.undp.org/ content/turkey/tr/home/ sustainable-development-goals.html;

— Urbinati, Nadia, (2006), Representative Democracy Principles & Genealogy, (London: The University Of Chicago Press)

— Ursu, Valentina, (2018), *"Representative Democracy vs Participatory Democacy: A Comperative Study"*, Revista Ştiintifico-Practica, 1: 310-324.

— Wampler, B. (2000). *A guide to participatory budgeting* (pp. 1-30). International Budget Partnership. Shah, A. (Ed.). (2007). *Participatory budgeting*. World Bank Publications.

— Wampler, B. (2004). Expanding accountability through participatory institutions: Mayors, citizens, and budgeting in three Brazilian municipalities. *Latin American Politics and Society*, *46*(2), 73-99.

— Wampler, B. (2007), *"A Guide to Participatory Budgeting"*, in: *Participatory Budgeting*, ed. A. Shah, Washington, D.C.: The World Bank, 21-54.

— Wampler, B., & Avritzer, L. (2005). The spread of participatory democracy in Brazil: From radical democracy to participatory good government. *Journal of Latin American Urban Studies*.

— World Bank (2007) Social Development Department, Civil Society and Peacebuilding: Potential, Limitations and Critical Factors, 2006. Hereafter: WB, Civil Society and Peacebuilding, Report No: 36445-GLB https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/7709 License: CC BY 3.0 IGO."

— Zizek, Slavoj, (2015), *"Körler Körleri Yönettiği Zaman Demokrasi Kurbandır"*, Srecko Horvat, Slovaj Zizek (Der.), Avrupa Ne İstiyor? Avrupa Birliği ve Onun Hoşnutsuzlukları, (İstanbul: Can Yayınları): 38-51, (Çev: Bora Vergili), 1. Baskı.

SEMPOZYUM BİLİM KURULU

1. Prof. Dr.Hakan Evin	*Adıyaman Üniversitesi*
2. Prof. Dr.Abdullah Yılmaz	*Anadolu Üniversitesi*
3. Prof. Dr.Kemal Görmez	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
4. Prof. Dr.Savaş Zafer Şahin	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
5. Prof. Dr.Can Umut Çiner	*Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi*
6. Prof. Dr. Aslı Akay	*Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi*
7. Prof. Dr.Argun Akdoğan	*Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi*
8. Prof. Dr. Ayşegül Mengi	*Ankara Üniversitesi*
9. Prof. Dr. Nilay Çabuk Kaya	*Ankara Üniversitesi*
10. Prof. Dr.Nesrin Algan	*Ankara Üniversitesi*
11. Prof. Dr. Tayfun Çınar	*Ankara Üniversitesi*
12. Prof. Dr. Hasan Engin Şener	*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*
13. Prof. Dr.Fatma Neval Genç	*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi*
14. Prof. Dr. Düriye Bozok	*Balıkesir Üniversitesi*
15. Prof. Dr. Şenol Çelik	*Balıkesir Üniversitesi*
16. Prof. Dr. Türkan Göksal Özbalta	*Balıkesir Üniversitesi*
17. Prof. Dr.Abdullah Soykan	*Balıkesir Üniversitesi*
18. Prof. Dr.Ali Duymaz	*Balıkesir Üniversitesi*
19. Prof. Dr.BurhanettinFarizoğlu	*Balıkesir Üniversitesi*
20. Prof. Dr.Celalettin Yanık	*Balıkesir Üniversitesi*
21. Prof. Dr.Elif Çimen	*Balıkesir Üniversitesi*
22. Prof. Dr.Ertan Demirkapı	*Balıkesir Üniversitesi*
23. Prof. Dr.Hülya Gür	*Balıkesir Üniversitesi*
24. Prof. Dr.İbrahim Aydın	*Balıkesir Üniversitesi*
25. Prof. Dr.İbrahim Türkmen	*Balıkesir Üniversitesi*
26. Prof. Dr.Mehmet Baştürk	*Balıkesir Üniversitesi*
27. Prof. Dr.MehmetBayyiğit	*Balıkesir Üniversitesi*
28. Prof. Dr.Mehmet Oğuzhan İlban	*Balıkesir Üniversitesi*
29. Prof. Dr.Nilay Şahin	*Balıkesir Üniversitesi*
30. Prof. Dr.Özer Çetin	*Balıkesir Üniversitesi*
31. Prof. Dr.Süheyla Sarıtaş	*Balıkesir Üniversitesi*
32. Prof. Dr.ŞenerCeryan	*Balıkesir Üniversitesi*
33. Prof. Dr.Fatih Satıl	*Balıkesir Üniversitesi*
34. Prof. Dr.Fahri Çakı	*Balıkesir Üniversitesi*
35. Prof. Dr. Mehmet Narlı	*Balıkesir Üniversitesi*
36. Prof. Dr.MetehanYılgör	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
37. Prof. Dr.AlpaslanSerel	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
38. Prof. Dr.Levent Aytemiz	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
39. Prof. Dr.Mehmet Tektaş	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
40. Prof. Dr.Gökhan Orhan	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
41. Prof. Dr.Rıza Arslan	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
42. Prof. Dr.Mehmet Emin Erçakar	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
43. Prof. Dr.Özcan KARAHAN	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
44. Prof. Dr. Murat Türkeş	*Boğaziçi Üniversitesi*
45. Prof. Dr.Hüseyin Erkul	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
46. Prof. Dr.Zerrin Ezgi Kahraman	*Çankaya Üniversitesi/Mimarlık Fakültesi*
47. Prof. Dr.İbrahim Güray Yontar	*Dokuz Eylül Üniversitesi*
48. Prof. Dr.Yunus Emre Özer	*Dokuz Eylül Üniversitesi/*
49. Prof. Dr. Mustafa Demirci	*Erciyes Üniversitesi*
50. Prof. Dr.Ayşe Gamze Yücel Işıldar	*Gazi Üniversitesi*
51. Prof. Dr.Yakup Bulut	*Gaziantep Üniversitesi*
52. Prof. Dr.Mete Yıldız	*Hacettepe Üniversitesi*
53. Prof. Dr.Muhittin Acar	*Hacettepe Üniversitesi*
54. Prof. Dr.Uğur Ömür Gönülşen	*Hacettepe Üniversitesi*

55. Prof. Dr.Mustafa Kemal Öktem	*Hacettepe Üniversitesi*
56. Prof. Dr.Mithat Arman Karasu	*Harran Üniversitesi*
57. Prof. Dr.Muharrem Güneş	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
58. Prof. Dr. Şafak Kaypak	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
59. Prof. Dr.Ali Osman Öztürk	*Hitit Üniversitesi*
60. Prof. Dr. Nilüfer Negiz	*Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi*
61. Prof. Dr. Hamit Haluk Selim	*İstanbul Gelişim Üniversitesi*
62. Prof. Dr. Tarkan Oktay	*İstanbul Medeniyet Üniversitesi*
63. Prof. Dr.Hamza Ateş	*İstanbul Medeniyet Üniversitesi*
64. Prof. Dr.Yusuf Erbay	*İstinye Üniversitesi*
65. Prof. Dr.Derya Altunbaş	*İzmir Demokrasi Üniversitesi*
66. Prof. Dr.Elif Çolakoğlu	*Jandarma Ve Sahil Güvenlik Akademisi*
67. Prof. Dr.MustafaTaşlıyan	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
68. Prof. Dr. Sait Aşgın	*Karabük Üniversitesi*
69. Prof. Dr.Dilek Beyazlı	*Karadeniz Teknik Üniversitesi*
70. Prof. Dr.Hasan Yaylı	*Kırıkkale Üniversitesi*
71. Prof. Dr.Yavuz Bozkurt	*Kütahya Dumlupınar Ünversitesi*
72. Prof. Dr.İsmail Bakan	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
73. Prof. Dr.Gül Üstün	*Marmara Üniversitesi*
74. Prof. Dr. Fatma Ayanoğlu	*Marmara Üniversitesi*
75. Prof. Dr.Murat Cemal Yalçıntan	*Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*
76. Prof. Dr.Bayram Coşkun	*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
77. Prof. Dr.Namık Kemal Öztürk	*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
78. Prof. Dr.Önder Kutlu	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
79. Prof. Dr.Selim Kılıç	*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*
80. Prof. Dr. Serap Kayasü	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
81. Prof. Dr.Bahar Gedikli	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
82. Prof. Dr. Halil İbrahim Aydınlı	*Sakarya Üniversitesi*
83. Prof. Dr.Ahmet Mutlu	*Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi*
84. Prof. Dr.Hacer Tuğba Eroğlu	*Selçuk Üniversitesi*
85. Prof. Dr. İlham Enveroğlu	*Selçuk Üniversitesi*
86. Prof. Dr.Hüseyin Gül	*Süleyman Demirel Üniversitesi*
87. Prof. Dr. Berkan Demiral	*Trakya Üniversitesi*
88. Prof. Dr.Mahmut Güler	*Trakya Üniversitesi*
89. Prof. Dr.Prof. Dr. Murat Erdoğan	*Türk Alman Üniversitesi*
90. Prof. Dr.Menaf Turan	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
91. Doç. Dr. Nazlı Yücel Batmaz	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
92. Doç. Dr.Can Giray Özgül	*Ankara Üniversitesi*
93. Doç. Dr.Cem Barlas Arslan	*Anadolu Üniversitesi*
94. Doç. Dr.Şeniz Anbarlı Bozatay	*Balıkesir Üniversitesi*
95. Doç. Dr.Dilek Türker	*Balıkesir Üniversitesi*
96. Doç. Dr.Hasan Hakan Okay	*Balıkesir Üniversitesi*
97. Doç. Dr.Sabahattin Karaman	*Balıkesir Üniversitesi*
98. Doç. Dr.Sabriye Çelik Uğuz	*Balıkesir Üniversitesi*
99. Doç. Dr.Şerif Öner	*Balıkesir Üniversitesi*
100. Doç. Dr.Tahsin Güler	*Balıkesir Üniversitesi*
101. Doç. Dr.Yasemin İnce Güney	*Balıkesir Üniversitesi*
102. Doç. Dr.Yusuf Yıldız	*Balıkesir Üniversitesi*
103. Doç. Dr.Arman Zafer Yalçın	*Balıkesir Üniversitesi*
104. Doç. Dr. Yelda Yücel	*Bilgi Üniversitesi*
105. Doç. Dr.Yasemin Mamur Işıkçı	*Giresun Üniversitesi*
106. Doç. Dr.Kadir Caner Doğan	*Gümüşhane Üniversitesi*
107. Doç. Dr. Uğur Sadioğlu	*Hacettepe Üniversitesi*
108. Doç. Dr. Abdullah Taştekin	*Harran Üniversitesi*

109. Doç. Dr.Abdullah Aydın	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
110. Doç. Dr. Murat Sezik	*İnönü Üniversitesi*
111. Doç. Dr.Gülizar Çakır Sümer	*İnönü Üniversitesi*
112. Doç. Dr.Aslı Erbil	*İstanbul Teknik Üniversitesi*
113. Doç. Dr.Murat Şentürk	*İstanbul Üniversitesi*
114. Doç. Dr. Aziz Belli	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
115. Doç. Dr.Kemal Yaman	*Karabük Üniversitesi*
116. Doç. Dr. Sefa Usta	*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
117. Doç. Dr.Örgen Uğurlu	*Kocaeli Üniversitesi*
118. Doç. Dr.Rasim Akpınar	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi/*
119. Doç. Dr.Ahmet Uçar	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi*
120. Doç. Dr.Buğra Özer	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi*
121. Doç. Dr. Aynur Can	*Marmara Üniversitesi*
122. Doç. Dr.İmam Bakır Kanlı	*Marmara Üniversitesi*
123. Doç. Dr.YaseminÇakırerÖzservet	*Marmara Üniversitesi*
124. Doç. Dr.İsmail Sevinç	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
125. Doç. Dr. Erhan Örselli	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
126. Doç. Dr.Belgin Uçar Kocaoğlu	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
127. Doç. Dr.ErdalBayrakcı	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
128. Doç. Dr.Mustafa Kocaoğlu	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
129. Doç. Dr.Lale Özgenel	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
130. Doç. Dr.Nilay Yavuz	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
131. Doç. Dr.Özer Köseoğlu	*Sakarya Üniversitesi*
132. Doç. Dr. Hayriye Sağır	*Selçuk Üniversitesi*
133. Doç. Dr. Elvettin Akman	*Süleyman Demirel Üniversitesi*
134. Doç. Dr.SedaHilmiye Bostancı	*Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi*
135. Doç. Dr.Fulya Akyıldız	*Uşak Üniversitesi*
136. Doç. Dr.Vedat Yılmaz	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
137. Doç. Dr.Yıldız Atmaca	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
138. Doç. Dr. Aysu Uğurlar	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
139. Doç. Dr.Muharrem Eş	*Yalova Üniversitesi*
140. Dr. Öğr. Üyesi Berat Akıncı	*Adana Alparslan Türkeş Bilim Ve Tek. Üniversitesi*
141. Dr. Öğr. Üyesi Vicdan Cevher Kılıç	*Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi*
142. Dr. Öğr. Üyesi İhsan Keleş	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
143. Dr. Öğr. Üyesi MdMoynul Ahsan	*Ankara Üniversitesi*
144. Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gamze Çiftçi Aytekin	*Balıkesir Üniversitesi*
145. Dr. Öğr. Üyesi Erdal Gümüş	*Balıkesir Üniversitesi*
146. Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Hayta	*Balıkesir Üniversitesi*
147. Dr. Öğr. Üyesi Yonca Altındal	*Balıkesir Üniversitesi*
148. Dr. Öğr. Üyesi Salih Çiftçi	*Bartın Üniversitesi*
149. Dr. Öğr. Üyesi Ülke Evrim Uysal	*Beykent Üniversitesi*
150. Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre Ayna	*Bingöl Üniversitesi*
151. Dr. Öğr. Üyesi Ahsen Saçlı	*Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*
152. Dr. Öğr. Üyesi Mesut Koç	*Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*
153. Dr. Öğr. Üyesi Enes Battal Keskin	*Bursa Uludağ Üniversitesi*
154. Dr. Öğr. Üyesi Gülçin Tunç	*Bursa Uludağ Üniversitesi*
155. Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Tanju Akyol	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
156. Dr. Öğr. Üyesi Melike Erdoğan	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
157. Dr. Öğr. Üyesi Salih Ziya Kutlu	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
158. Dr. Öğr. Üyesi Şermin Atak	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
159. Dr. Öğr. Üyesi Alper Bilgili	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
160. Dr. Öğr. Üyesi İsmail Güneş	*Çukurova Üniversitesi*
161. Dr. Öğr. Üyesi Hicran Hamza Çelikyay	*Düzce Üniversitesi*
162. Dr. Öğr. Üyesi Asmin Kavas Bilgiç	*Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*

163. Dr. Öğr. Üyesi İlke Bezen Tozkoparan	*Fırat Üniversitesi*
164. Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Polat	*Fırat Üniversitesi*
165. Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Kılınç	*Gaziantep Üniversitesi*
166. Dr. Öğr. Üyesi Eylem Beyazıt	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
167. Dr. Öğr. Üyesi Cemal Salman	*İstanbul Üniversitesi*
168. Dr. Öğr. Üyesi Çağrı Çolak	*Trabzon Üniversitesi*
169. Dr. Öğr. Üyesi Murat Demirel	*Kafkas Üniversitesi*
170. Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Kuran	*Kapadokya Üniversitesi*
171. Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Yunus Bilgili	*Karadeniz Teknik Üniversitesi*
172. Dr. Öğr. Üyesi Aytuğ Altın	*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
173. Dr. Öğr. Üyesi Eray Aktepe	*Kastamonu Üniversitesi*
174. Dr. Öğr. Üyesi Sinan Levend	*Konya Teknik Üniversitesi*
175. Dr. Öğr. Üyesi İsmail Başaran	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi*
176. Dr. Öğr. Üyesi Gizem Aksümer Kaynarca	*Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*
177. Dr. Öğr. Üyesi Fadim Yavuz	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
178. Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Karataş	*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*
179. Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Şanlı	*Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
180. Dr. Öğr. Üyesi Ebru Tekin Bilbil	*Özyeğin Üniversitesi*
181. Dr. Öğr. Üyesi İbrahim İrdem	*Polis Akademisi*
182. Dr. Öğr. Üyesi Korkmaz Yıldırım	*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
183. Dr. Öğr. Üyesi Hale Biricikoğlu	*Sakarya Üniversitesi*
184. Dr. Öğr. Üyesi Saim Can Beritan	*Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi*
185. Dr. Öğr. Üyesi Dilek Çelik	*Şırnak Üniversitesi*
186. Dr. Öğr. Üyesi Gündüz Aksu Kocatürk	*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*
187. Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Zengin	*Trakya Üniversitesi*
188. Dr. Öğr. Üyesi Pınar Akarçay	*Trakya Üniversitesi*
189. Dr. Öğr. Üyesi Sinan Gürcüoğlu	*Uşak Üniversitesi*
190. Dr. Öğr. Üyesi Salih Batal	*Yalova Üniversitesi*
191. Dr. Öğr. Üyesi Erhan Kurtarır	*Yıldız Teknik Üniversitesi*
192. Dr. Gizem Caner	*Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi*
193. Öğr. Gör. Ali Erfidan	*Balıkesir Üniversitesi*
194. Öğr. Gör. Caner Börekçi	*Balıkesir Üniversitesi*
195. Öğr. Gör. Volkan Topçu	*Yalova Üniversitesi*

T.C.
BALIKESİR
VALİLİĞİ
TBB
UCLG
MEWA
WALD
UNDP
UNHCR
MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ